

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni
strani lista napišejo, druga
stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6.—
» Nemčijo . . . » 7:50
» ostalo inozemstvo . . » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med
besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat;
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 15 h, za parte, zahvale in
izjave ter za oglase med besedilom
po 20 h za 1 cm². — Za male
oglasne se plačuje po 4 h, debelo tiskano
6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h.
Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravništvo lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnehranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 9. avgusta 1918.

Št. 32.

„Izdana ofeziva“.

Po zadnji naši ponesrečeni ofenzivi zoper Italijo smo kar čakali, kdaj da bodo nemški listi začeli opravičevati neuspeh z izdajalstvom Čehov in Jugoslovancev; poznamo namreč taktiko Nemcev, ki zavračajo radi krivdo na Čeha in na najhrabrejše boritelje v vojski, na Jugoslovane, da bi razpalili med nemškim ljudstvom še večje sovraštvo. Pa to pot smo že mislili, da smo se varali.

Bil je pa sklican tudi državni zbor, kjer se je obravnavalo o zadnji ponesrečeni ofenzivi. Žal je bila ta seja zaupna, da je v javnost prodrlo le malo. Toda komaj so šli poslanci na počitnice, so že objavili listi daljše poročilo vojnokasniškega stana, v katerem se naznanja: Da se je takoj ob začetku bojev opazilo, da je sovražnik ravno na mestih, ki so bili izbrani za slučaj nadaljnega prodiranja, začel po načrtu dobroprilavljene protinapade. Tudi se je ugotovilo, da je bil nasprotnik o obsegu, dnevu in uri našega napada natančno poučen. V kratkem času je bilo tudi z akti do-
gnano, da je cela vrsta k sovražniku pobeglih iz-
dala italijanskemu armadnemu vodstvu materijal. Ujeti angleški, francoski in italijanski oficirji in moštvo da je izpovedalo, da se je bilo na večer 14. junija razglasilo, da se bo avstrijska ofenziva začela zjutraj ob 2. uri. Natančni čas da so „jung-slavische“ (mladoslovanski), po „Kärntner Tag-blattu“ jugoslovanski pobegli vojaki izdali.

Poročilo pa ne ve povedati nobenega teh jugoslovanskih izdajalcev, pač pa imenuje dva Čeha, strelca Paprskarja (infanterista), ki da je skočil, kakor povedo akti od — 6. junija, v Piavo, jo preplaval in izdal podatke, iz katerih se je dalo sklepati o naših napadalnih namenih proti Montellu. Največ je pa izdal poročnik Karel Stiny, ki je v bližini Novente dezertiral. Iz nekega italijanskega službenega akta je jasno, da je naše priprave ob Piavi popolnoma izdal in da je ta Stiny strasten mladočeh.

„Front“, ki jo izdaje armadno poveljstvo nadvojvode Jožefa, ki je poveljeval napadu na Montello, pa poroča o zadnji ofenzivi v dolgem

opisu cele bitke takole: „Čeravno je bilo vse do najmanjše posameznosti skrbno pripravljeno, so izvedeli celó udeleženi poveljniki za čas napada šele zadnji večer. Po tem bi morala v noči od 14. na 15. junija ob zori točno ob treh na celi fronti — od Tirolske do morja za-
četi artiljerija streljati.“

Sedem minut pred tremi zažaré — kakor bi ne mogla zadržati notranje sile — kakor na neslišno povelje ognji topov, na višinah, vesinah, po doléh in soteskah, na tisoč krajih okoli in mogočno bobnenje pretrga tišino... S srčnim utripanjem smo slušali na odgovor Italijana. Kdaj se bo zmenil? Iz tega bi se dalo sklepati, ali o našem napadu kaj vé ali ne. Ga pričakuje, ima pripravljeno kako presenečenje? Pet do šest minut mine. — Nič. Zdi se, da je naš bobneči ogenj povzročil tam velik strah in zmešnjava. Niti ena baterija ni odgovorila. Z uro v roki čakamo. Tri in pet minut... dolgozategnjeno bučanje nad našimi glavami, potem zatohel udar na gorski steni, potem drugi, tretji, še eden... Sami „slepi streli“, reče nekdo za mano. „Dobro znamenje.“

Nekatere baterije so se dozdevno od prvega strahu že streznile, ker sedaj začenjajo italijanske granate vedno pogostejše sem padati; toda ta negotovi ogenj, brez cilja, je najboljši dokaz, kako malo poznajo nasprotniki postojanke naših baterij.

Poročilo opisuje nato prve napade naših čet na Montello. „Sovražnik je bil iznenaden; kar tresli so se mladi fantje. Vedeli so sicer, da se ofenziva pripravlja, pa še slutili niso, da bo napad na tem mestu. Mirno so spali v podkopi, ko je začela nanje padati železna toča peklen-skega bobnečega ognja; vse je bilo zmešano, ofi-cirji se niso videli, višje vodstvo je odpovedalo, telefonske žice so bile pretrgane od granat in vsled tega z zadnjimi črtami ni bilo zveze in vsaka bojna črta je čisto osamljena čakala nase nave-zana na svojo usodo.“

„Prve tri črte glavnih laških postojank so naši zavzeli, dne 17. prodrli do železniške črte Nervesa-Volpago, ne da bi se bil mogel sovražnik le za trenotek ustaviti. Na višje povelje (ne vsled izdajstva, op. ured.) so morali naši tu obstati, da počakajo, da se pripravljena težka artiljerija more spraviti čez Piavo. To pa ni bilo tako lahko. Ker

je na pogorju deževalo, kakor bi se bil ntrgal oblak, je sicer deroča Piava tako narasla, da je napol dovršene pontonske mostove na treh pre-hodnih krajih odnesla. Skoro istočasno so južno od Nervesa in v okolici Arcade in Spresiano sto-ječe daleč noseče italijanske baterije na naše od sovražnih letalcev ves čas opazovane prehode umerili in njihove težke granate so dan in noč, od minute do minute z matematično natančnostjo udarjale v pontonske mostove, ki smo jih že tri dni sem že šestkrat iznova začeli. Tako je bilo dovažanje municije (streliva), oskrbovanje z živili in obvezami tako otežkočeno, da so tam na Mon-tellu naprej pomaknjene čete že čisto osamljene držale zasedene postojanke in so morale z lačnimi želodci, z obupno malo municije dvakrat, trikrat na dan ponavljajoče se besne protinapade laške infanterije odbijati.“

„Tako so bili prisiljeni, da so v noči od 22. na 23. in od 23. na 24. v dveh oddelkih umaknili čete nazaj čez Piavo.“

To so torej vzroki za poraz! Vsaka nadaljna beseda bi bila odveč! Treba je obojno poročilo samo primerjati, in vsakemu bo takoj vse jasno.

Za „Slovensko Stražo“.

Naš slovenski narod stoji danes nekako na meji med staro in novo dobo svojega političnega življenja. Na eni strani doba suženjstva, odvis-nosti in skrajnega brezobzirnega zapostavljanja od strani naših tlačiteljev, na drugi strani pa nam že sveti s svojimi prvimi upolnolnimi žarki doba našega vstajenja, ki ga kliče v deželo edino odrešilna in od vsepovsod zahtevana samoodločba

Podlistek.

Tomo Malle †.

Ženijalnemu organizatorju slovenskih mladeničev namesto
venca na gomilo.

Od rek obali val šumi
v glasovih žalnih — več ga ni..
Na vrtu roži dan blede,
pa slavec toži — več ga ni...

Tomo moj, je li mogoče, da ti moja roka, ki je tvojo roko tako prijateljsko stiskala ob slo-vesu bajno lepega večera 1. 1916., želeč ti veselo in srečno svidenje, piše danes posmrtnico — ne posmrtnice, ker moje moči so preslabe, da bi mogel popisati delovanje in trpljenje neutrudnega delavca na narodnem polju. Samo par skromnih vrstic ti hočem zapisati v spomin, kateri nam ostane nepozaben.

Zdi se mi, kakor da bi bilo včeraj, ko sva se izprehajala zadnjikrat tam doli pod Podsino vasio, izprehajala se s tugo v srcu. Ni naju ga-nila čarobna lepota krasnega majnikovega ve-čera, ker najine misli so nama uhajale nazaj v nekdanje čase, spominjajoča se onih brezskrbnih uric, ki se ne vrnejo nikdar več. Mislil sem na brata, ki je kot junak našel svoj grob na bojišču in se ne vrne več. In ti si mislil na sad svojega truda: cvetočo organizacijo „Orlov“ in abstinentov, za katere si se toliko trudil in žrtvoval, sedaj pa je vse razkrojeno. Večina onih, ki so se zbi-

rali okrog tebe, se nahaja na bojnih poljanah, mnoge pa že krije hladna tuja zemlja.

Sedaj pa bo tudi tebe tirala kruta usoda proč odtod, nazaj na bojišče, in Bog ve, če ti bo sreča mila, če se boš še kdaj srečno vrnil. Te misli so ti težile dušo in te delale tožnega, in tožna, žalostna sva se poslovila, poslovila žalibog za vedno. Uresničila se je tvoja slutnja, uresničile so se tvoje besede, ko si mi dejal, da nikdar več ne boš tukaj hodil. Odšel si zopet nazaj na sever, toda temna slutnja te je spremljala in ta slutnja te je spremljala in dihal iz vseh tvojih zadnjih kart in pisem, zlasti iz zadnje karte, ki si mi jo pisal:

„Predragi! Moli zame, da bi se še enkrat vrnil, da se bomo potem lotili dela na naši na-rodni njivi. Toda žalibog imamo težke dneve in pričakujemo novega viharja, in slutnja mi pravi, da se ne bova videla več. Zdravstvuj in se spo-minjaj v molitvi svojega zvestega Tomana, ako pride poročilo, da ga že krije hladna ruša.“ Slutnja se je uresničila; par dni za karto pride poročilo, da si prišel v ujetništvo. Tam si, kakor pravi sedaj došlo poročilo, kmalu nato težko ranjen pre-minul. Kot junak si se boril s svojimi tovariši dragonci, bil si priča bitke pri Grodeku, kjer je našlo smrt toliko sinov našega naroda, bil si v bitki pri Līmanovi, udeležil si se pohoda naših čet v Srbijo in Črno goro in odtam si šel zopet na sever, kjer si našel daleč, daleč od svojih dragih svojo gomilo. Nehote se spomnim na tisto

krasno igro našega nesmrtnega Kreka „Fantič, le gor ustan“, ko si se, zadet od sovražne svin-čenke, umirajoč zgrudil in se ti je prikazala Ma-rija, ki ti je zaklicala mile, v srce segajoče be-sede: „Fantič, le gor ustan, gremo za Jezusom.“ Da, odšel si za Jezusom, naproti ti je prišla Ma-rija, katere zvesti sin si ti bil, ter te je peljala za Jezusom. In odvzet si nam, ki smo stivali v te toliko upov, odšel si v boljše domovino.

Vi s krvjo prenapolnjene livade matere Poljske, ki hranite ostanke toliko sinov našega juga, v vašem varstvu spi nevzdranmo spanje tudi naš nepozabni Tomo. Rad bi poromal na tvojo gomilo, da bi vsadil na njo cvetlice iz domačega gaja. Toda kako naj poromam na tvoj grob in ga okrasim s cvetjem?

Ker v tuji zemlji zdaj ležiš
neznani, nemilovan;
in kraj gomile nam neznani,
neznano nam, kje zdaj ti mirno spiš.

Daleč odtod, zapuščena in osamljena je tvoja gomila, ne krasi je spomenik, kakoršnega si za-sluzil, toda postaviti ti hočemo pomnik v knjigi junakov-boriteljev za omiko in osvobodno našega naroda. In temu spomeniku v imenu trpinov ko-roških Slovencev, katerih zvesti sin si bil, in v imenu ostalih tvojih nekdanjih ožjih prijateljev v krogu Orlov in abstinentov

poklanja te vrstice Tvoj nekdanji učenec
A. Podsinski.

kot ideja, ki so jo zarisali na svoj demokratični prapor vsi ponižani in razžaljeni. Tega se zavedamo, vemo pa tudi, da nas mora dobiti nova doba pripravljena, da bomo sposobni sprejeti naše zahteve in potrebno odporno silo, ki jo bo zahtevala od nas nova doba. Naša dolžnost je, da storimo kolikor nam je mogoče storiti.

Ideja slovenskega naroda je prišla naše dni do razmaha vseh svojih sil in doslej skritih lastnosti in energij. Naša dolžnost je, da to vzbujeno zavest tudi ohranimo, ne le zase, — saj smo prepričani, saj smo prisegli, da je ne izgubimo, temveč tudi za naše potomstvo, za one, ki bodo za nami prešli že započeto delo.

— Rojaki, rojakinje! Naši obmejni Slovenci so brez slovenskih šol, brez domačih učiteljev!

Ako smo bili toliko zavedni, da smo ustanovili „Slovensko Stražo“, bodimo še toliko, da jo podpiramo po svojih močeh in izpolnujemo njen namen. — Zato pa podružnice „Slovenske Straže“ na delo, javni lokali na dan z nabiralniki „Slovenske Straže“, da spominjate narod vedno in povsod na njegovo sveto dolžnost. Narod, ti pa spoznaj veliko potrebo — in daruj!

Vojska.

Na Francoskem so se Nemci umaknili do Aisne in Vesle, tako da stoje približno na starih postojankah, severno in vzhodno od Soasó. Tudi na obeh straneh Alberta so se prostovoljno umaknili na levi breg Ancre. Zato so pa v smeri proti važnemu križišču Amié na obeh straneh ceste Bray—Corbie zavzeli sprednje angleške črte. General Ludendorff je prostodušno priznal, da se tokrat nemški strateški načrt ni posrečil, ker so se Francozi 15. julija napadu izognili, nakar so Nemci operacije prekinili. Tudi Hindenburg se je oglašil, to pot pa za častni mir.

Po zadnjih uspehih je nasprotnikom zrastel greben. Angleški kralj Jurij je povedal kanadskim časnikarjem, da mu je neki ameriški general pripovedoval, da stoji pripravljena armada najmanj 15 milijonov, da poseže vmes, če bo treba. Devet članov ameriškega kongresa je v Londonu objavilo izjavo, ki pravi med drugim: Doba priprave za vojsko je sedaj končana. Amerika ima nad 20 milijonov mož, ki so podvrženi vojaški službi. V Evropi je 1.500.000 ameriških vojakov. Pred koncem oktobra bo v Evropi dva milijona vojakov in istočasno bo v Ameriki 1 milijon izvežbanih. Amerika je napravila 82.540 strojnih pušk, gradi 25.000 letal in ima 100.000 letalcev. Od 4. julija je šlo v morje nad 100 ladij. Konec vojske je na obzorju. Nemčija da bo na morju, na suhem in v zraku brezupno prekošana.

V Albaniji so naše čete potisnile nazaj Italijane. Odlikovali so se Bošnjaki.

Na italijanskem bojišču ni nič posebnega. Po raznih poročilih se na Ruskem boljše-vikom bliža konec njihove vlade. Čeho-Slovaki so severno od Moskve zavzeli Jaroslav, ob Uralu pa Orenburg. Sibirija bo menda že te dni napovedala boljše-vikom vojsko. Ljenuin hoče menda priti na Dunaj in v Berlin; boljše-viki želé, da jim Nemčija in naša država pomagata, kakor Ukrajincem. Od Vladivostoka je baje na poti na pomoč Čeho-Slovakom, ki štejejo 40—60.000 mož, 32 divizij,

od teh 23 japonskih, ostale ameriške in kitajske. Tudi Angleži se iz Perzije pripravljajo; za pomoč so jih prosili protiboljševiški Turkestanci. Tudi na severu izkrcavajo francoske in srbske čete na murmanski obali, ki so zavzele Kem ob Belem morju, in angleške čete pri Arhangelsku. Kontrolirati pa se vse te vesti ne dajo, vendar toliko se z gotovostjo sme trditi, da je antanta začela proti boljševikom večjo akcijo.

Interpelacija Jugoslovanskega kluba.

Posl. dr. Korošec in tov. so vložili na domobranskega ministra naslednjo interpelacijo:

V nekem koroškem nemškem listu je čital rezervni častnik učitelj Schiestl v neki polemiki proti pristašem jugoslovanske deklaracije tudi ime koroškega Slovenca iz Roža, Šimna Černeta, ki je služil pri njegovi stotniji (gorskih strelcih št. 1, druga stotnija). Nemško-radikalnemu ljudskemu izobraževalcu in častniku je udarila kri v glavo. Sklenil je takoj, da se maščuje nad možem, ki je užival velik ugled pri stotniji in je bil trikrat odlikovan. Predvsem ga je opsoval kar najhuje pred celo stotnijo z vsemi mogočimi psovki, med katerimi sta se se seveda ponovno nahajali besedi „veleizdajalec“ in „ropar“. Nato ga je dal aretirati in odpeljati v spremstvu treh vojakov z nasajenimi bajoneti. 14 dni ga je imel v zaporu, tekem katerega časa ga je večkrat dal poklicati k sebi v stotnijsko pisarno, da si je ohlajal na njem svojo jezo. Ubogi Černe je moral molče prenašati izbruhe besnosti te divje nemškonacionalne živine in je strahovito trpel zaradi poniževanja s strani častnika. Slovenec, v svesti si, da pri vojakihi glede gonje proti Jugoslovanom, ki se je vendar uvedla od zgoraj, ni pravice zanj, da je popolnoma izročen na milost in nemilost nesramnemu postopanju svojega stotnijskega poveljnika, je sklenil, da se enkrat za vselej reši svojega predstojnika: izvršil je samomor.

Vprašamo c. kr. domobranskega ministra: 1. Ali je pripravljen, kar najhitreje preiskati ta slučaj in takoj objaviti izid preiskave? Ali je pripravljen, rezervnega častnika, ki ima smrt Šimna Černeta na svoji vesti, poklicati na odgovor zaradi politične mržnje, zaradi zlorabe poveljniške in disciplinarne oblasti in ga odstraniti iz službe? Ali je pripravljen, poučiti nemškonacionalne častnike, kako se jim je vesti v službi in napraviti konec politični gonji teh ljudi? 2. Ali je pripravljen, poskrbeti za polno zadoščenje svojcem Šimna Černeta?

Dnevne vesti.

Cerkvene vesti. Cesar je imenoval tržaškega škofa dr. Andreja Karlina za svojega tajnega svetnika. — Za dekanjskega administratorja dekanije Rožek je imenovan g. Karel Hüttner, župnik v Rožek. — Umrli je msgr. Fr. Botek, voj. kurat, bivši kanonik v Gospa Sveti.

Dva grobova. Prišlo je poročilo, da je sredi meseca avgusta 1916 umrl na ranah, zadobljenih v Galiciji, mladenič Tomo Malle iz Podsinjevasi v Rožu. Vedno so še upali, da se vrne, pa žal zaman. Tomo Malle je bil idealen fant, dober organizator in navdušen narodnjak. Našemu listu je bil veren sotrudnik. Marsikateremu koroškemu Slovincu, ki je poznal to blago dušo, tega vnetega narodnega delavca, se bo ob tej vesti zasolilo oko. Padli junak je bil tudi eden izmed tistih, ki so ga nasprotniki zavoljo njegovega neupogljivega narodnega značaja imenovali „veleizdajalec“; pa ko se marsikateri teh obrekovalcev „junaško bori“ doma za pečjo, je Tomo umrl junaške smrti. In koliko je padlo ravno teh „veleizdajalcev“, ko zapečni „patrijoti“ zmaguejo s širokonstenjem za pečjo. N. p. v m.! — Dne 7. julija je padel na italijanskem bojišču v zračnem boju pilot Ožbe Bierlotter, rojen v Timenici. Bil je član celovškega kršč. soc. delavskega društva, dober fant in zaveden Slovenec. Svetila mu večna luč!

Iz politične službe. Deželnovladni koncipist Gustav Egger, vodja politične ekspoziture v Trgu, je poklican k deželni vladi, in okrajnemu komisarju Mateju Kaklu je poverjeno vodstvo ekspoziture.

Dražja voznja. Na državnih železnicah bodo s 1. septembrom zvišali tarife.

Vlomi. Celovškemu krojaču Juriju Pfeiferju je bilo v delavnici na Živinskem trgu v noči na 3. t. m. ukradenega blaga v vrednosti 2500 K. Sumijo, da je izvršil tatvino Pfeiferjev pomočnik Janez Schroth, rojen 1900 na Dunaju. — Ob be-

lem dnevu popoldne med $\frac{3}{4}$ na 3 in $\frac{3}{4}$ na 4 je dne 28. m. m. vlomil v stanovanje višjega pošt. oficijala L. Rainerja tat z vetrihom in odnesel več dragocenosti, med drugim dve zlati uri, birmski darili, 600 K gotovine in drugo. Ko je žena višjega oficijala prišla domov, je našla vrata od znotraj zapahnjena. Tat je skočil med tem skozi okno na vrt in ušel.

Stalni dopusti. Vojna uprava je odredila, da se mora vsem pripadnikom rojstnega letnika 1868, ki imajo pravico do poljedelskega dopusta in dosedaj še niso bili dobili stalnega dopusta, brez izjeme in takoj dati stalni dopust.

Dobernigova zapuščina. Dunajska „Zeit“ poroča, da je posl. Dobernig zapustil 30.000 K, ki jih je volil deželnemu odboru za deželne namene. Dobernigova vdova bo vživljala obresti, dokler bo živeła.

Nezgoda na Jepi. V soboto, 3. t. m., so šli na Jepo praporščak Pak iz Podravelj in četrtišolca Sile in Romavh. Našli so na gori ročno granato; ko so si jo ogledovali, se je razpočila in Paka smrtnonevarno, Sileja in Romavha pa nevarno ranila.

Velikovško okrajno glavarstvo denuncira. Velikovško okrajno glavarstvo je na deželno vlado v Celovcu poročalo, da ima župni urad v St. Tomažu pri Celovcu samoslovenski pečat, čeravno je večina prebivalstva priznala nemški občevalni jezik. — St. Tomaž je popolnoma slovenska fara in če je večina napovedala nemški občevalni jezik, vsakdo vé, kako se to na Koroškem godi. V resnici govori ljudstvo slovensko, razen par kuhanih in pečenih nemškutarjev. Še nobena politična oblast ni vprašala, zakaj imajo mnoge občine s pretežno slovensko večino samonemške pečate. Toda v cerkvene zadeve se naši politični uradi in nemškonacionalne korporacije vmešavajo, kakor bi bili oni cerkveni predstojniki. Sploh pa vprašamo, kaj brigada velikovško okrajno glavarstvo razmere v St. Tomažu, ki leži v območju celovškega okrajnega glavarstva? Velikovško okrajno glavarstvo je slovensko, po uradnem šimelnu bi rekli „s pretežno večino slovenskega prebivalstva“.

Ni ljud-

stvo za uradnike tu, ampak narobe!

Škandal, da mu ni para. Pod tem naslovom poroča „Slov. Narod“: Pred par meseci so po vseh tržaških šolah nabirali otroke, katere bi poslali za nekaj časa na Ogrsko na prehrano. Sedaj pa je prišel z Dunaja ukaz, da odidejo na Ogrsko samo otroci iz nemških državnih in zasebnih šol. V Divači se jim pridruži nekaj otrok iz Gorice. Dobrodelnost za otroke je zasnovana pod zaščito Njegovega Veličanstva cesarja, vlada pa se ozira samo na nemške šole. Nemški kurz nudi slovenskemu in italijanskemu otroku v nemški šoli ogrskega belega kruha, v lastni šoli materinega jezika pa lakoto. Mogoče samo še v Avstriji! — Slovenski otroci na jugu ponekod umirajo gladu, po slovenskih domovih pa so dobro oskrbljeni tuji, sicer tudi potrebni otroci. Toda srajca je telesu bližja kot suknja! Kako slabo smo Slovenci organizirani!

Z dežele. Iz Velikovca se nam sedaj po občinah dostavljajo plačilni nalogi (Zahlungsauftrag) za plačevanje dohodninskega davka. Nam kmetom in delavcem je ta davek nekaj novega, ker ga nismo nikoli prej plačevali in še bolj novo in tuje nam je tudi zato, ker je ta „Zahlungsauftrag“ čisto nemška tiskovina in le nemško pisan in izpolnjen. Imena in priimki kakor tudi domača imena so tako spakodrana, da človek res ne ve, kaj te žalostne nemške črke in besede pomenijo. — Dobro bi bilo, ako bi nas tisti nemški gospodje, ki ukazujejo, da se mora Slovincem le nemško dopisovati (posl. Lutschounig!), prišli poslušat kako sodbo in ljubeznive besede imamo do te nemške nadutosti in tega prokletega nemškega sistema, ki naš jezik še takrat noče poznati, kadar plačujemo visoke davke in s slovenskim denarjem prinašamo pomoč državi in deželi, ki bi nam morala biti vsaj nekoliko pravična. — Bog daj kmalu „Jugoslavijo“!

Slovenski kmet nam piše, da je prejel nemško tiskovino, ki je ne razume in ker je oproščen, se je ne upa nazaj poslati. — Kolikor smo se informirali, dobivajo letos vsi kmetje le nemške „Bekennntnis zur Einkommensteuer“ in čuditi se je, da nemške koroške oblasti niso niti toliko pravične Slovincem, da bi te tiskovine razpošiljale Slovincem če ne že samo slovenske, pa vsaj slovensko-nemške. — Ker Slovenci tega ne razumejo, morajo potem letati od enega do drugega nemškega ali nemškutarskega škrica, da jim razloži kaj to pomeni in da more za pisanje potem še plačevati in večkrat še naleti na kakega hu-

dega nasprotnika Slovencev, ki polo izpolni po svoje. Tako morajo naši ljudje plačevati več davka kakor če bi dobili slovenske tiskovine, ki bi jih sami razumeli. Če je že nemški državni kurz postavljen med Slovence nemške in nemškutarske uradnike, naj bi se vsaj tega zavedali, da jedó naš slovenski kruh. Slovenske tiskovine menda trohne v dvorni tiskarni na Dunaju, nemško uradništvo pa nam pošilja nemške tiskovine, da bi mogli tako dokazati staro laž, da na Koroškem ni Slovencev. —

Vojaški duhovnik Adolf Marásek v Tolmezzu (Italia) prosi vse prijatelje naših vojakov, naj bi darovali za ranjence in bolnike nekaj berila. Posebno se prosi za povesti in humoristične reči v slovenskem in hrvaškem jeziku. Vsi darovi naj se pošiljajo na naslov njegovega brata: Karel Marásek, župnik na Strmcu (pošta in žel. postaja Vrba ob jezernu), Koroško.

Kaj je rodilo preganjanje! Slovenski posestnik nam piše: Gotovo mora vsakega veseliti, da se je tudi med nami koroškimi Slovenci narodna misel zadnje leto tako lepo razširila, da je vse pošteno in pametno ljudstvo tako zelo navdušeno za Jugoslavijo. Krivice, ki so se godile od začetka vojske, ko so nedolžne Slovence preganjali in gonili po ječah ter psovali, pljuvali in pretepali, so rodile lep sad — nezavedno ljudstvo je — spregledalo. — Vsak se še dobro spominja, kakšne govornice so se širile od strani naših nasprotnikov vsakokrat, kadar so kje kakega Slovenca tirali orožniki v zapor. — Naši Nemci in nemškutarji so takrat zvito in lažljivo pripovedovali našim ljudem, da so zopet tega in tega Slovenca zato zaprli, ker je imel zvezo s Srbi, Italijani ali Rusi ter da je šuntal naše vojake, da ne smejo proti Srbom streljati in tisoče drugih nesramnih nemčurskih laži. — Prej so Nemci in nemškutarji pisali brez podpisa na vse strani ter lagali, da je ta in oni Slovenec rekel ali storil Bog zna kakšne stvari proti cesarju ali državi; takrat je vsaka nesramna nemčurska laž zadostovala, — da je orožnik dotičnega Slovenca — gnal v zapor. Tista nemčurska sodrga je potem skakala veselja, njih hudobno nemško srce se je smejalo in našim nezavednim ljudem so hiteli razlagati — glejte, taki so Slovenci, s takimi lumpi vendar ne boste držali! — Toda našim ljudem so se oči odprle, da so spoznali, da narodnim nasprotnikom nikdar ne smemo zaupati! Laž in obrekovanje sta imela kratke noge! Niso nas zatrli, pač pa prebudili!

Slovensko šolstvo v Trstu. Prejeli smo letno poročilo slovenskih ljudskih in meščanskih šol družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Iz tega poročila je razvidno, da je na slovenskih ljudskih in meščanskih šolah v Trstu poučevalo v minoletem letu 63 učnih moči. Šole so bile: 1. osemrazredna deška ljudska in meščanska šola pri Sv. Jakobu z vspešnicami na Aquedottu; 2. osemrazredna dekliška ljudska šola pri Sv. Jakobu in 3. osemrazredna dekliška ljudska šola na Aquedottu. Od učiteljstva je bilo tem šolam pridruženo v službovanje 26 od države plačanih učnih moči, ostale učne moči je plačala družba sama. Ljudska in meščanska šola je imela v I. razredu 4, v II., III., IV. in V. razredu po dve in v I. meščanskem razredu eno vspešnico, skupaj 21 razredov s 563 učenci, dekliška šola pri Sv. Jakobu je imela v I. razredu dve, v II., III., IV. in V. razredu pa po eno vspešnico, skupaj 14 razredov s 776 učenkami, in dekliška šola na Aquedottu v I., II. in III. razredu po eno vspešnico, skupaj 11 razredov s 518 učenkami. Skupno je obiskovalo slovenske šole v 46 razredih 2257 učencev in učenek. Dosedanjim šolam se pridruži s prihodnjim šolskim letom še šola v Št. Vidu, ki se na novo otvori.

Št. Rupert pri Velikovu. (Toča.) Že kakih štirideset let tukaj ni bilo toče, tako da se je med ljudstvom prepričanje utrdilo, da tukaj sploh toča ne pada. Dne 25. julija t. l., pozno zvečer je pa le zadela nas ta velika nesreča. Cel dan je bilo oblačno in hladno in nihče ni pričakoval kaj takega. Krog poldesetih zvečer pa namah nastane silna nevihta, vlije se grozna ploha in kmalu nato med strašnim pokanjem pada gosta suha toča. Naliv je trajal potem še celo noč. Žalosten prizor se je nam nudil jutraj na god sv. Ane, ko smo šli z običajno procesijo na priljubljeno božjo pot na Lisno in smo imeli med potjo priliko opazovati ves obseg nesreče. Tukaj je škoda na polju zelo velika, še hujše je v Velikovu, najhujše pa sta prizadeti vasi Olšenica in Sv. Neža. Od Sv. Neže naprej je tudi še pobito, vendar proti Št. Petru ni bilo več videti tako splošnega opustošenja na polju. Pri

Sv. Neži in na Olšenici so pšenica, ječmen, oves in ajda in večinoma tudi turščica popolnoma uničena. Vsled silnega naliva je voda vrla tam celo v nekatere hleve in v nje zanesla točo, živina je začela tuliti, iz enega hleva so morali na pr. odnesti osem korfov toče. Tukaj pri nas je žito zelo oklešteno, turščica zelo razcefrana, vendar zna si še nekoliko opomoči in morda dobimo od žita še dvakratno seme. Tudi pesa in zelje sta zelo trpela, veliko je sosebno škode na sadju, ki je tukaj tako lepo kazalo. Toča je pa sadje nasekala in zdaj se sadje ne more več razvijati in začne gniti. Vendar je zapadnemu delu naše župnije toča prizanesla. Ubogo ljudstvo, ki zdaj niti za drag denar ne dobi živeža; edino tolažilno je to, da je krušno žito in jarica že bilo večinoma v skednje spravljeno.

Iz Zilske doline. (Lovci in tobakarji.) Znan je pregovor: „Kdor lagati ne zna, se naj med lovce poda.“ Resničnost tega pregovora bo vsak potrdil, kateri je kedaj med lovce povohal. Lovce laže, kot pes leti; to je že tako v lovčevi naravi. Med sedanjo vojno pa so dobili lovci nevarne konkurente v — kadilcih. Zanimivo je poslušati med seboj se pogovarjajoče in tvarino „svojega“ tobaka preresetavajoče tobakarje, kako vsak svojo robo hvali in — laže. Kdor pa nekadilcev pride v okajeno sobo, temu Bog pomaga. Težko pač razsodi, kaj bolj smrdi: Tobak ali laž. Temu modernemu pojavu se ni čuditi, saj tudi pristni tobak po svoje diši in recept za tobak samo skrb olajšuje in tobakarje v negotovi gotovosti ziblje. V neki trafiki blizu Šmohorja spada tobak med največje skrbi. Iz Šmohorja prihajajo namreč vesti, da je enkrat pokraden v naše kraje namenjeni tobak, drugokrat zopet so ukradene smotke. Tobak za nosljanje pa, ki se sicer dobi brez recepta, spada med žafran. Zakaj pa država tako zadržuje prodajo in oddajo tobaka, ki ji vendar največ nese? Ali je tu kaka druga težava merodajna? Da bi bil ravno tisti tobak ukraden, ki je v naše kraje namenjen, je malo verjetno. Upamo, da se tatovi tobaka zasačijo in se nam v prihodnje prihranijo skrbi za tobak.

Guštanj-Ravne. Nas uboge, trpeče in izstradane delavce molzejo in izrabljajo na vseh koncih in krajih. Naša težkozazalužena plača je za sedanje čase veliko premajhna in še ta se nam izplačuje en mesec pozneje. Pri veliki vsoti, ki se vsem delavcem iz te velike tovarne naenkrat izplača, nese to tovarni na mesec veliko obresti. Radi bi vedeli, koliko to znese na leto in desetletja? Prav bi bilo, če bi se nam tudi enkrat obrestni izplačale. — Pred kratkim se nam je plačalo še več dni pozneje kakor po navadi, in mi delavci, ki imamo doma stradalajoče otroke in ženo, že komaj čakamo na te krone; zato se vsak razburja! — Marsikateri delavec bi še lahko doma redil kako svinjo, ali kako si naj kupi pri tem beraškem zaslužku, ker nemški grajščak za svoje prasce, po 6 do 10 tednov stare, napravi licitacije in prodaja po 40 K kg žive teže, da že en tak kočej (prase), ki tehta na pr. 10 kg, stane 400 K. Ali za nemškega grajščaka ne veljajo postavno določene cene? Radi bi mi trpeči slovenski delavci vedeli, po katerih božjih in človeških postavah sme nemškonacionalni Osiander delati vse po svojem in če mu boodejo oblasti, ki vidijo pri delavcih in Slovencih vsako pegico, tudi podregale v to kapitalistično gnezdo in gostobesednega grajščaka Osiandra podučili, kaj je — š.

Demokrat.

Sv. Križ pri Dravogradu. Na Porcijunkulo se je zbralo pri Sv. Križu veliko pobožnih vernikov, ki so prejeli sv. zakramente. Ta prijazna romarska cerkev, ki je zlasti med vojno postala znamenita božja pot, kjer iščejo verniki utehe in tolažbe, je že na predvečer privabila lepo število vernikov, ki jim je pridigoval g. radiški župnik Ivan Kogelnik. Duhovnikov je bilo 14, tako da so se sv. maše od ranega jutra vrstile do pol enajste ure. Ob 8. uri zjutraj je pridigoval gosp. Kuhar, kaplan v Črni, ob 10. uri pa g. Smodej iz Celovca, nakar je imel pontifikalno sv. mašo gosp. prošt Gregor Einspieler iz Tinj. — Pri skupnem obedu se je domači gosp. župnik Jožef Rozman v toplih besedah spominjal 42letnice mašništva g. prošta Einspielerja, g. Smodej pa 25letnice mašništva gosp. Rozmana. Obema kličemo: Še na mnoga leta!

Letinje pri Pliberku. Dne 27. julija se je preselil v boljšo domovino posestnik Jurij Kordež. Že pred letom so mu morali zaradi kostne sušice odrezati polovico desne roke, pa neizprosna bolezen ni mirovala prej, da ga je spravila v hladni grob. Bil je občinski odbornik in cerkveni ključar v Šmihelu. Rajni je bil pošten, pa tudi zaveden Slovenec. Ko smo podpisovali deklaracijo Jugoslovanskega kluba, je prišel tudi nad njega orožnik, rekoč: „Kako si se pa Ti podpisal, ko nimaš desne roke?“ A on vzame kredo v roke in se podpiše z levico. Orožnik mu reče: „Sedaj boš

moral pa v Srbijo, ker si se podpisal,“ pa iz pohlevnosti ni takoj zabrusil orožniku v obraz, kakor je namreč mislil: Ti boš gonil v Srbijo, ki si v kratkem privadral k nam, mene, ki že 52. leto obdelujem tukaj svojo zemljo; če ti pa več ne diši naš kruh in če ti ni kaj po volji, pa pojdi kam drugam! — Dal nam Bog mnogo takih mož! N. v m. p.!

„Viktorija“ varnostni ključ se zopet dobijo in sicer v različnih vrstah. Natančneje se razvidi iz današnjega oglasa. Opozarjamo pa, da veljajo označene cene samo do konca avgusta, ker potem nastopi zvišanje cen. Ključev za omare ne izdeluje več tovarna.

Ne čakati, da bo prepozno, da tudi Vam odnesejo vrednosti na tisoče! Že danes — ne jutri! — bi morali Vaša srata, posebno pa vrata blagovnih shramb, skladišč, zaloziliš, podov, kletij itd., v katerih se večkrat nahajajo nenadomestljive vrednosti, z „Viktorija“ varnostnim ključem opremiti! Jutri bi morda bilo že prepozno! Edino razpoložljivo za jugoslovanske dežele in za Balkan: Glavno zastopstvo „Viktorija“, tvornice varnostnih ključev, Zagreb št. 27, Trenkova ulica 12. Prodaja v mestu: Bazar König, Ilica 20 in M. Druker, Ilica 39, ter v večini trgovin z železnino.

Koroški gospodar.

Letošnji mak bo zaplenjen za državo kakor lansko leto. Prezemna cena je 250 K za 100 kg.

Pospesevanje za izdelovanje čresla. C. in kr. vojno ministrstvo dá vsem avstrijskim prodajalcem smrekove skorje za vsak vagon poslanih smrekovih skorij potom centrale za kože in usnje, Dunaj, II., Aspernbrückengasse 4/6, 3 kg podplatov. Izdelovalci skorij morajo z izkazom, da so odposlali, pri tej centrali zahtevati podplate.

Vojaška pisma.

Olarič, 24. 7. 1818.

Velečastiti gospod župnik!

Dovoljujem si s par vrsticami Vas nadlegovati! Nam tu ni še nikakor najslabše, četudi imamo vse polno sitnih služb in opravil. Maja in junija smo rekvirirali žito; ponajveč smo dobili koruze. Sedaj pa naši fantje nadzorujejo mlačeve. Mlati se tu s stroji največje kakovosti, žene parni stroj in napravi po 200—240 vreč (à 75 kg) žita na dan. Seveda se delo vrši vse na prostem in vsled tega dosti žita ukonča, pa tu v Romunski se nič ne gleda na par snopov. Sicer je pa to leto pšenica vsled suše dosti slabša kot druga leta. Koruza je bila tako slaba, da je skoro končala, pa v zadnjih dneh je vendar prišlo nekoliko dežja in je postala čilejša; vendar pa je za večji del že prepozno. Upam, da bode zdaj tudi na Romuni prišlo malo več dežja, da ne bodo reveži čisto obupali, ker na eni strani trde rekvizicije, na drugi pa gledati, kako vsled suše skoro vse gre v nič, je res bridko. Bogata dežela pa je ta Romunija; cele procesije ovac, govedi, perotnine dan na dan vlečejo iz nje; brez števila vlakov petroleja, volne, žita itd. izvažamo iz nje, pa se še skoro ne pozna mnogo, zlasti perotnine in ovac je še mnogo. Romuni živijo zelo preprosto; da ima le malo mleka — tudi od ovac je dobro —, čebule in „mamalige“ (polente), je skoro zadovoljen, mesa mnogi ne uživajo nič. Vasi so tu, ki štejejo po 200—300 hiš, navadno je na vsaki vasi po en veleposestnik, ki ima tudi poleg obilnega premoženja veliko moč in pravico nad vasjo; opaziti je, da so nekateri manjši posestniki sploh njegovi tlačani; v vasi sami sta dva moža, „primarij“ in njegov namestnik „delegat“, s katerima mi obćujemo; cela vas jih mora brezpogojno ubogati. Jaz prebivam pri nekem grajščaku, posestnik je baje bančni ravnatelj v Craovi, ne stannje tu, ampak njegov grad smo mi vzeli v „najem“. Tega posestnika pšenico so mlatili 14 dni, in ako se pomisli, da je bila to leto pol slabša, na slami pol krajša, pa so jo vseeno dobili na dan po 220 vreč (à 75 kg) pa tudi več, si nekoliko morete predstaviti velikost posestva! Drugi manjši dobijo navadno po 20—40 vreč pšenice, seveda je tak z mlatvijo skoro v eni uri gotov. Mlati se namreč za vso vas na enem mestu. Bogata Romunija! — Pa čudil bi se Avstrijec, ako bi videl življenje in vedenje teh ljudi; neka posebnost je tu človek, ki zna brati in pisati; čudež se, kako je to, da mi vsi pišemo in beremo. Za marsikoga je to uganka in nas čudno spoštujejo; odkrivajo se, ženske, ki sede navadno pred hišo ob cesti, vstanejo, ko grem mimo, in vsak nas nazivlja z „Domino“. Človek bi se lahko čutil počeščenega, ako bi ne vedel, da je to hinavščina, ki je prirojena lastnost tega rodu, in s tem mora na vsak način računati, kdor ima z njimi opraviti; ne sme človek prav nič dober biti z njimi, ako je to, potem je narobe. Obleka je večidel iz domače tkanine in bela, ter navadni ovčji kožuhi; hodijo vsi bosí; vidi se mnogo ljudi, ki imajo na sebi eno ali par raztrganih cap, na pol nage;

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

otroci revnejih na pr. ciganov pa sploh hodijo okoli, kakor jih je Bog ustvaril! Nikoli nisem mislil, da se nahaja v Evropi tako ljudstvo; človek misli, ko gleda te srakarje, da se nahaja v Afriki! Dovolj za danes! Kako se kaj imate? Upam, da ste zdravi, kar vam tudi iz srca želim! Od doma dobim zdaj vendar pogosta in točna poročila, kar mi je v tolažbo in veselje. Z mnogimi srčnimi pozdravi Vaš udani Iv. Kuhlring, Havžar.

Tirolsko, 22. 7. 1918.

Zopet te pozdravljam, dragi „Mir“, ker se že dolgo časa nisem oglasil! Sem še med živimi in se imam sicer dobro; zdaj smo namreč v rezervi, da se malo odpočijemo, omijemo in operemo. Mesec junij je bil precej moker in mrzel, zdaj je zopet bolj toplo. Tukaj je prav lepo. Grozdje prav lepo kaže, žita pa ni; sadja je malo, pa še to, kar ga je, ne rodi. Lansko leto na god svete Ane sem bil odlikovan s Karlovim križcem, letos pa z malo srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda. 35 mesecev sem v bojni črti, pa — hvala Bogu — še nisem bil ranjen, le revmatizma sem se bil nalezal leta 1915 v Galiciji, ki ga bom imel menda do smrti. Pozdravljam vse „Mirove“ bralce, posebno vovberska dekleta, moše, žene in fante, kar jih je še doma. Weinzerl Anton.

Vino in kislo vodo

razpošilja

A. Oset, p. Guštanj (Koroško).

Listnica upravnistva.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam pri presestitvah ali premeštitvah naznanijo poleg novega naslova tudi stari naslov ter številko, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovne pasice (nad imenom). To je zaradi tega važno, da ne bi pošiljali lista pomotoma na dva kraja, na nov in na star naslov.

Darovi.

„Slovenske Straže“ so se spominjali: And. Plajer, Bistrica v Rožu, 10 K; Avg. Cvikel, Možica, 10 K; Podružnica Ligojna, p. Vrhnik (narod. davek) 12 K; Podružnica št. Rupert pri Velikovu (dar Ant. Riepl pd. Plečarja v Hrenovicah) 20 K; Josip Kodrič, kaplan, Šmartin pri Slov. Gradcu (zbirka) 30 K; Ant. Modic, c. kr. str. polk, v. p. 608, 17 K; Franjo Sinko, župnik, Sv. Martin na Pohorju, 50 K; po č. g. Milošu Ferku, bogosl. v Slov. Gradcu, nabrano na novi maši č. g. Al. Kuharja, Kotlje, 102 K; Podružnica za Sp. Mislinjsko dolino v Pamečah 10 K.

Djekše. Prispevki do 31. julija, kron: 1. Za Višarsko mašno zvezo: rodline: Brežnikova 240, Velhova 180, Košmarjeva 100, Lužnikova 60, Župnikova 60, Jankova 60, Kinova 40, Črešnikova 40, Vakovnikova 40, Zahanikova 40, Postat 40, Karner 40, Anton Terbuch 40, Terezija Kasl 40, Potnika 40, Zomrnica 40, Jula Sprachman 40, Krapež 20, Kobilčnik 20, Breznik 20, Čehnar 20, Škandolf 20, Drnje 20, Strausinja 20, Kastruninja 20, Železnica 20, Jernej Jandl 20, Jurij Opresnik 20, Anton Kurnig 20, Jožef Končenič 20, Benetek, župnik 20, župnija Djekše 20, Agata Jamnik 20, Agata Sterdin 20, Marg. Jušic 20, Margareta Samselnik 20, Julijana Karnaus 20, Neža Hubovnik 20, Ter. Felner 20, Terezija Prohart 20, Marija Ladnik 20, Mici Jamnik 20, Marija Šalekar 20; skupaj 1660 K. 2. Posebej za višarsko cerkev: cerkveno darovanje na Djekšah 59 in v Kneži 35, Alojzija Krištof 60, Marija Varaš 12, Potnik 10, Val. Majrič 10, Jožef Laho 10, Apol. Slamanik 10, Marija

Majrič 5, Jera Hubovnik 5, Župnik 4, Kunc 4, Polajž 4, Sopotnica 4, Ana Varaš 4, Luc. Klade 4, Genov. Majrič 3, Drénica 2, Marija Kitz 2, Andr. Kasl 2, Ana Ladnik 1; skupaj 250 K. 3. Za spominsko cerkev v Celovcu: cerkveno darovanje na Djekšah 56 in v Kneži 35, Apol. Slamanik 10, skupaj 101 K.

Za Sv. Višarje: Zagova mati v Podjuni 20 K; Zagova Ančka v Podjuni 20 K.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Ženitna ponudba.

Mladenič se želi priženiti na kakšno večje ali srednje posestvo na Koroškem ali Štajerskem. Je lastnik večje domačije ter ima še sedaj 10 glav goveje živine. Ko se po vojski razmere razjasnijo, bi prodal svojo domačijo. Star je 28 let in prost vojaščine. Želi se seznaniti z mladenko ali vdovo do 26 let.

Ponudbe na upravnistvo lista »Mir« v Celovcu št. 31. Priložiti je znamko.

Miši — podgane — stenice — ščurki.

Izdelovanje in razpošiljatev preizkušenega radikalno učinkovitega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. **Za podgane in miši K 5—**; za ščurke K 5—; tinktura za stenice 2 K; posebno močna „Prevasil“ tinktura za stenice K 3-50; uničevalno moljev K 2—; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3—; sem spadajoči razpraševalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-50; mazilo za uši pri živini K 2—; prašek za uši v obleki in perilu 2 K; tinkt. za bolhe pri pseh K 1-50; tinkt. proti mrčesu na sadnju in zelenjadi (unič. rastlin) 3 K.

Pošilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 16, Petrinjska ulica 3.

Ključavnica v ključavnici!

„Victoria“ zakonito zavarovana.

Varnostna zatvorba!

Svetovni patent! Senzacionalna iznajdba!

Izključi vsako otvoritev potom ponarejenega ključa!

Se zamore pri vsaki durni ključavnici takoj uporabiti!

Navodilo k vsakemu ključu zastoj. Kljub neprecenljivih prednostij izredno ceno!

Cena komadu:

Za vrata (z 2 ključema) K 8—
s poštino „ 9—
Za vrata (z 2 ključema) ponikljano „ 9—
s poštino „ 10—

Glejte na znamko in zavrnite ponarejanja! **Zastopniki se iščejo!**

„Victoria“, tvornica varnostnih ključavnic in zatvorb.

Glavno zastopstvo:

„Victoria“, Zagreb št. 27, Trenkova

ulica 12 (Hrvatsko). — Telefon 20—26.

Prodaja se v Zagrebu: Bazar König, Ilica 20, in M. Drucker, Ilica 39, ter v vseh večjih trgovinah z železnino.

Brez karte za milo

se dobiva dosedaj še po ničem drugim prekošeno **brezmaščobno FANIA** v trdih kosih **pralno sredstvo** za **umivanje in kopanje**. Se rabi brez vsake škode. Nikaka glina! Izvrsno blago za preprodajalce. Karton s 36 kosi lepo opremljeno K 30— pri

M. Jünker, Zagreb št. 16, Petrinjska 3/III (Hrvatsko).

Paramente

kakor mašna oblačila, plaviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Nov kažipot

za

bolnike!

Spisal sem spis, da bi ž njim pokazal milijonom trpečih edino možni pot ozdravljenja. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se dološlje vsakemu, ki se čuti bolnega, bolehavega, slabega in obupanega, zastoj. Moj spis je rezultat mojega 50 letnega premišljevanja in učenja, vsebuje mnogo bogatih, praktičnih izkušenj in mnogo dokazov imenitnih znanstvenikov.

Kdor se hoče rešiti,

ta se naj ravna po mojem nauku, ki je že mnogo tisočim pomagal. Bodisi da je nastala bolezen vsled skrbi, žalosti, prenapora, bodisi da je bila bolezen povzročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

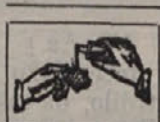
vsem stiskanim, slabo delavnim ljudem in takim s slabo voljo pokažem znanstveno in **naravno pot**, da se iznebe živčne bolezni, brezspalnosti, nevolje za delo, telesne in duševne slabosti, trganja v udih, bolečin v glavi, motenj pri prebavi in v želodcu ter drugih bolezni. — Pišite še danes karto in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na:

E. Pasternack, Berolin, N. O., Michaelkirchplatz 13, odd. 477.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštino vred K 3-25.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštino vred K 2-45. — Povzetje 45 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grolsch, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.